

Warszawa, 24 lipca 2025

**Szanowny Pan
Andrzej Domański
Minister Finansów i Gospodarki
Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa**

Szanowny Panie Ministrze,

Krajowa Rada Forów Skarbników, działająca przy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego po zapoznaniu się z treścią Sprawozdania Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych (dalej: KRRIO) z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego w 2024 roku przychyliła się do zawartych w rozdziale IX części I wniosków, a w szczególności popiera stanowisko KRRIO w zakresie zmian legislacyjnych dotyczących następujących aktów prawnych:

1) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.)

W zakresie wprowadzenia regulacji, która umożliwi wykorzystywanie dotacji przekazanej na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w okresie trzech kolejnych lat budżetowych

Wprowadzenie proponowanej zmiany do art. 220 przyczyni się do umożliwienia samorządom, dotkniętym powodzią wykorzystywania pomocy przekazanej od innych jst.

Samorządy doskonale znają procesy działania przy usuwaniu skutków klęsk żywiołowych. Faktem jest, że wszelkie procedury, przygotowania do inwestycji, realia działań w terenie przy zmieniających się warunkach pogodowych potrzebują czasu. Nie uda się odbudować, naprawić czy przywrócić infrastruktury w jeden rok. Dlatego zależy nam by przyznane przez samorządy środki gminom dotkniętym skutkami klęsk żywiołowych mogły zostać wykorzystane w okresie trzech kolejnych lat budżetowych.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami niewykorzystana do końca roku dotacja powinna zostać zwrócona.

Należy zaznaczyć, że wykorzystanie takiej formy pomocy w ciągu jednego roku przez dotkniętą powodzią jst jest mało realne i przyczyny są oczywiste (konieczność uzyskania dokumentacji projektowej, stosownych pozwoleń, procedury przetargowej, terminy realizacji określonych prac często są zadaniami wieloletnimi do tego dochodzi realizacja prac budowlanych uzależniona od warunków pogodowych).

Jst. dotknięta klęską żywiołową planując wydatki nie ma podstaw do zakładania, iż zwrócone kwoty niewykorzystanej dotacji otrzyma od samorządów w latach przyszłych.

Cytując KRRIO: „Proponowana zmiana przepisu umożliwi racjonalne wykorzystanie środków, w terminach wynikających z obiektywnych uwarunkowań. Mając na względzie wyjątkowy charakter tego rozwiązania proponuje się jako ograniczenie ustawowe wskazać maksymalny okres jego stosowania do trzech lat budżetowych następujących po roku udzielania pomocy. Krótszy okres wykorzystania pomocy może zostać zastrzeżony w zawartej umowie.

Środki te, mając na względzie treść art. 212 ust. 1 pkt 8 uofp podlegałyby ustawowemu wyodrębnieniu w ramach szczególnych zasad wykonywania budżetu.

Propozycja zmiany art. 220 uofp sprowadza się do dodania ust. 4 o następującej treści:

„Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 udzielona na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w celu usuwania skutków klęsk żywiołowych w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego, nie podlega zwrotowi w terminie wynikającym z art. 251 ust. 1 ustawy i może być wykorzystana na cel określony w umowie dotacji w ciągu trzech kolejnych lat budżetowych.”.

2) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 poz. 133)

W zakresie możliwości (nie obowiązku) sporządzania sprawozdań miesięcznych.

Proponowana zmiana ma na celu odbiurokratyzowanie gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego trzech szczebli poprzez ograniczenie obowiązków sprawozdawczych w zakresie sprawozdań miesięcznych, które nie są przekazywane żadnym instytucjom i pozostają w siedzibach zarządów JST.

Przedmiotowa zmiana dotyczyłaby Sprawozdania Rb 27-S i Rb 28-S za miesiące: luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień i październik.

Cytując KRRIO: „ Kierownicy samorządowych jednostek budżetowych oraz kierownicy jednostek obsługujących są zobowiązani do sporządzania i przekazywania sprawozdań miesięcznych Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jst i Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jst, w imieniu jednostki do zarządu jst. Sprawozdania te sporządzane są za każdy miesiąc w terminie nie później niż 10 dni po upływie okresu sprawozdawczego i przekazywane są do zarządu jst.(...)”

W zależności od okresu sprawozdawczego, sprawozdania zbiorcze przekazywane są odbiorcom – regionalnym izmom obrachunkowym w terminie nie później niż 22 dni po upływie okresu sprawozdawczego co dotyczy sprawozdań za następujące miesiące: styczeń, marzec, czerwiec, wrzesień, listopad, grudzień. W pozostałych miesiącach (luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik) sprawozdania zbiorcze pozostają w jednostce samorządu terytorialnego. Przepisy rozporządzenia nie wskazują terminów sporządzenia sprawozdań zbiorczych za miesiące: luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik, tym samym zarząd jst powinien ustalić w ramach wewnętrznych regulacji (np. w polityce rachunkowości) termin ich sporządzenia.”

Proponuje się ograniczenie sporządzania sprawozdań miesięcznych do miesięcy kończących każdy kwartał roku oraz miesiące styczeń i listopad (aktualnie sprawozdania za te miesiące przekazywane są do regionalnych izb obrachunkowych i Ministerstwa Finansów). Sprawozdania jednostkowe będą stanowiły podstawę sporządzenia sprawozdań zbiorczych w tych okresach, które będą przekazywane regionalnym izmom obrachunkowych, a w dalszej kolejności Ministerstwu Finansów.

Obowiązujące brzmienie § 18 ust. 1 stanowi:

„ § 18. 1. Sprawozdania Rb-23, Rb-24, Rb-27, Rb-27UE, Rb-27S, Rb-28, Rb-28 Programy, Rb-28 Programy WPR, Rb-28UE, Rb-28UE KPO, Rb-28UE WPR, Rb-28NW, Rb-28NW Programy, Rb-28S, Rb-FUS, Rb-FER i Rb-FEP sporządza się narastająco za kolejne miesiące roku budżetowego.”

Proponowana zmiana tego zapisu wskazywana przez KRRIO:

„§ 18. 1.

Sprawozdania Rb-23, Rb-24, Rb-27, Rb-27UE, Rb-28, Rb-28 Programy, Rb-28 Programy WPR, Rb-28UE, Rb-28UE KPO, Rb-28UE WPR, Rb-28NW, Rb-28NW Programy, Rb-FUS, Rb-FER i Rb-FEP sporządza się narastająco za kolejne miesiące roku budżetowego.

1a

Sprawozdania Rb-27S i Rb-28S sporządza się narastająco za następujące miesiące roku budżetowego: styczeń, marzec, czerwiec, wrzesień, listopad, grudzień i przekazuje odbiorcom w terminach wynikających z załącznika nr 42 do rozporządzenia.

1aa

Sprawozdania Rb-27S i Rb-28S mogą być sporządzane za następujące miesiące roku budżetowego: luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik w sytuacji gdy zarząd JST podejmie taką decyzję. Sprawozdania za te okresy sprawozdawcze nie są przekazywane do RIO.”

Proponujemy uszczegółowić zapis art. 18 ust. 1aa o zdanie: „ Decyzja zarządu JST powinna znaleźć odzwierciedlenie w stosownych zapisach w ramach wewnętrznych regulacji”.

Mając na względzie fakt, że pierwsza zmiana przyczyni się do uproszczenia procedur i gwarancji przepływu środków pomocowych dla gmin dotkniętych ubiegłoroczną powodzią, a druga ograniczy zbędną biurokrację w samorządach postulujemy o jak najszybsze zmiany legislacyjne w tym zakresie.

Do wiadomości:

1 x Pan Minister Marcin Kierwiński- Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji,
1 x Pan Marek Wójcik- Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego,
1 x KRRIO

Z poważaniem

Małgorzata Kern
Przewodnicząca Zarządu
Krajowej Rady Forów Skarbników JST
Przy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej
im. Jerzego Regulskiego